

LATVIJAS REPUBLIKA
VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 90000043403, Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Tālrunis 64207120, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv, www.valmierasnovads.lv

L Ē M U M S
Valmierā

2022.gada 24.augustā

Nr.530
(protokols Nr.16, 45.§)

**Par prasības celšanu tiesā zaudējumu
atlīdzināšanai par konkurences tiesību
pārkāpumiem**

[1] Valmieras pilsētas pašvaldība¹ 2010.gada 25.martā atbilstoši Publisko iepirkumu likuma prasībām izsludināja iepirkumu – atklātu konkursu “Būvuzraudzības pakalpojumi objektā “Stacijas ielas, Cēsu ielas (posmā no Gaujas tilta līdz Stacijas ielai) un Mazās Stacijas ielas Valmierā rekonstrukcija”” (iepirkuma identifikācijas Nr.VPP 2010/013AK/ERAF), turpmāk – Konkurss.

Atbilstoši Konkursa nolikuma nosacījumiem piedāvājumu izvēles kritērijs bija noteikts – piedāvājums ar viszemāko cenu. Tātad par Konkursa uzvarētāju (pretendentu, kam tiek piešķirtas iepirkuma līguma slēgšanas tiesības) tiek noteikts tā pretendenta piedāvājums, kas atbilst Konkursa nolikuma prasībām un kas ir ar viszemāko piedāvāto cenu.

Konkursa nolikumā noteiktajā piedāvājumu iesniegšanas termiņā – līdz 2010.gada 18.maijam – savus piedāvājumus Konkursā iesniedza trīs pretendenti:

- SIA “Jurēvičs un partneri” (piedāvājuma cena bez PVN 32 027,00 lati);
- Pilnsabiedrība “Latroad” (piedāvājuma cena bez PVN 32 000,00 lati);
- SIA “Firma L4”(piedāvājuma cena bez PVN 24 700,00 lati).

Izvērtējot Konkursā saņemtos pretendentu piedāvājumus, tika atzīts, ka SIA “Jurēvičs un partneri” un pilnsabiedrības “Latroad” piedāvājumi atbilst Konkursa nolikumā ietvertajām kvalifikācijas prasībām, noteiktajām prasībām par piedāvājuma saturu un noformējumu, kā arī atklāta konkursa nolikuma tehnisko specifikāciju prasībām. Savukārt pretendenta SIA “Firma L4” Konkursā iesniegtais piedāvājums tika noraidīts kā neatbilstošs Konkursa nolikuma prasībām par piedāvājuma saturu. Pilnsabiedrības “Latroad” piedāvājums Konkursā nebija vienīgais piedāvājums, kā arī tas nebija ar augstāko piedāvāto cenu. Ņemot vērā visu iepriekš norādīto, pašvaldības pastāvīgā iepirkuma komisija 2010.gada 13.jūlijā pieņēma lēmumu Nr.013/5, ar kuru nolēma par Konkursa uzvarētāju atzīt pilnsabiedrību “Latroad” ar piedāvāto cenu Ls 32 000,00 (bez PVN; kopā ar PVN – Ls 38 720,00).

Pretendents SIA “Jurēvičs un partneri” par Konkursa rezultātiem Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā iesniedza sūdzību iepirkumu uzraudzības birojā, lūdzot aizliegt pasūtītājam slēgt iepirkuma līgumu ar tā noteikto uzvarētāju un uzlikt pasūtītājam pienākumu veikt atkārtotu iesniegto piedāvājumu izvērtēšanu. Izskatot SIA “Jurēvičs un partneri” iesniegto sūdzību, iepirkumu uzraudzības birojs pieņēma lēmumu atļaut pašvaldībai slēgt līgumu ar Konkursā izraudzīto pretendentu – pilnsabiedrību “Latroad” – un atstāt spēkā pasūtītāja iepirkuma komisijas pieņemto lēmumu par konkrētās iepirkuma procedūras rezultātiem (iepirkumu uzraudzības biroja 2010.gada 23.augusta lēmums Nr.4-1.2/10-202).

Pašvaldība, pamatojoties uz Konkursa rezultātiem, 2010.gada 28.septembrī noslēdza iepirkuma līgumu ar pretendentu, kura piedāvājums bija ar viszemāko cenu no atbilstošajiem piedāvājumiem Konkursā, tas ir, pilnsabiedrību “Latroad” par būvuzraudzības pakalpojumiem objektā “Stacijas ielas, Cēsu ielas (posmā no Gaujas tilta līdz Stacijas ielai) un Mazās Stacijas ielas Valmierā rekonstrukcija”.

Konkurences padome 2011.gada 4.novembrī pieņēma lēmumu Nr.E02-68 “Par lietas izpētes izbeigšanu daļā un pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu daļā”

¹ Valmieras novada pašvaldība atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu 6.punktam ir novadā iekļauto bijušo pašvaldību, tajā skaitā Valmieras pilsētas pašvaldības institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārņēmēja.

(turpmāk – Lēmums), ar kuru konstatēja Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu pilnsabiedrības “Latroad” biedru SIA “PRO VIA”, AS “Ceļu inženieri”, SIA “Pk 19+93”, AS “VCI” un SIA “Projekts 3” darbībās. Lēmumā norādīts, ka pilnsabiedrības “Latroad” biedri piedalījušies Latvijas lielāko pilsētu pašvaldību iepirkuma procedūrās, tajā skaitā Konkursā.

Lēmums stājies likumīgā spēkā un kļuvis nepārsūdzams 2014.gada 20.jūnijā, kad ar Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta spriedumu nospriests atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2013.gada 25.novembra spriedumu, bet pilnsabiedrības “Latroad” biedru AS “VCI”, SIA “Projekts 3”, SIA “PRO VIA”, SIA “Pk 19+93” un AS “Ceļu inženieri” kasācijas sūdzību noraidīt.

[2] Pašvaldība ir saņēmusi Latvijas Republikas prokuratūras Ģenerālprokuratūras Darbības kontroles un starptautiskās sadarbības departamenta Personu un valsts tiesību aizsardzības koordinācijas nodaļas 2022.gada 20.jūnija pieprasījumu Nr.N-131-2022-00462, kurā, pamatojoties uz Prokuratūras likuma 17.panta otrās daļas 2.punktu un 20.pantu, pieprasīts izvērtēt un likumā noteiktajā kārtībā domes sēdē izskatīt jautājumu par prasības celšanu tiesā, lai atgūtu zaudējumus, kas nodarīti ar Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā paredzētā aizlieguma pārkāpumu, kurš konstatēts Lēmumā.

Likuma “Par pašvaldībām” 3.pants noteic, ka vietējā pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētās pārstāvniecības – domes – un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī šajā likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses. Saskaņā ar minētā likuma 14.panta pirmās daļas 4.punktu, pildot savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā citastarp ir tiesības iesniegt tiesā prasību.

Savukārt likuma “Par pašvaldībām” 21.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka dome var izskatīt jebkuru jautājumu, kas ir attiecīgās pašvaldības pārziņā, turklāt tikai dome var apstiprināt pašvaldības budžetu, budžeta grozījumus un pārskatus par budžeta izpildi, kā arī saimniecisko un gada publisko pārskatu.

Ievērojot to, ka jautājums par prasījuma tiesību izmantošanu vai atteikšanos no prasījuma par zaudējumu atlīdzināšanu sakarā par konkurences tiesību pārkāpumu ietver aspektus, kas saistīti ar rīcību ar pašvaldības mantu, kam ir ietekme uz pašvaldības budžetu, attiecīgā jautājuma izlemšana ir pašvaldības domes kompetencē. Ņemot vērā iepriekš minēto, tostarp Ģenerālprokuratūras 2022.gada 20.jūnija pieprasījumā Nr.N-131-2022-00462 noteiktos pienākumus, kā arī likuma “Par pašvaldībām” 3.pantu, 14.panta pirmās daļas 4.punktu un 21.panta pirmās daļas 2.punktu, pašvaldības domei ir jāpieņem lēmums, kurā tai jāizvērtē prasības celšanas tiesā, lai atgūtu zaudējumus, kas nodarīti ar Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā paredzētā aizlieguma pārkāpumu, kurš konstatēts Lēmumā un kuru pieļāvuši pilnsabiedrības “Latroad” biedri, nepieciešamību un pamatotību.

[3] Lietas par zaudējumu atlīdzināšanu par konkurences tiesību pārkāpumiem izskata Ekonomisko lietu tiesa prasības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot Civilprocesa likuma 30.⁶nodaļā “Lietas par zaudējumu atlīdzināšanu par konkurences tiesību pārkāpumiem” noteiktos nosacījumus.

Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 3.punkts, pamatojoties uz kuru pieņemts Lēmums, noteic, ka ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par tirgu sadali, ņemot vērā teritoriju, pircējus, piegādātājus vai citus nosacījumus.

Saskaņā ar Konkurences likuma 21.panta pirmo daļu persona, kura cietusi zaudējumus konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, ir tiesīga prasīt un saņemt no pārkāpēja zaudējumu atlīdzību, tai skaitā atrauto peļņu un procentus no dienas, kad zaudējumi radušies, līdz dienai, kad samaksāta zaudējumu atlīdzība, lai nodrošinātu tādu stāvokli, kāds personai būtu bijis, ja konkurences tiesību pārkāpums nebūtu izdarīts. Ja konkurences tiesību pārkāpuma radīto zaudējumu apmēru praktiski nav iespējams noteikt vai ir pārmērīgi grūti precīzi noteikt, tiesa nosaka zaudējumu apmēru, pamatojoties uz lietā esošajiem pierādījumiem.

Zaudējumu prasības veiksmīgai vešanai tiesā ir nepieciešams konstatēt 1) pārkāpuma esamību, 2) radītos zaudējumus, 3) cēloņsakarību.²

[3.1] Civilprocesa likuma 250.⁶⁹panta pirmajā daļā noteikts, ka konkurences tiesību pārkāpums, kas konstatēts ar spēkā stājušos Konkurences padomes lēmumu vai ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu, no jauna nav jāpierāda, izskatot prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, kas celta saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. vai 102.pantu vai Konkurences likumu.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka **pašvaldībai, ja tā vērstos tiesā ar prasību par konkurences tiesību pārkāpuma rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzību, atbilstoši Civilprocesa likuma**

² Konkurences padome “Metodiskais materiāls zaudējumu aprēķināšanai un zaudējumu par konkurences tiesību pārkāpumu piedziņai”, 5.lpp., pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/9682/download>

250.⁶⁹panta pirmajai daļai nebūtu atkārtoti tiesā vairs jāpierāda konkurences pārkāpuma esamība, jo Lēmums 2014.gada 20.jūnijā ir stājies likumīgā spēkā. Tādējādi pašvaldība atzīst, ka pirmšķietami ir konstatējams pirmais no zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumiem – pārkāpuma esamība.

[3.2] Konkurences likuma 21.panta trešā daļa noteic, ka, ja pārkāpums izpaužas kā karteļa vienošanās, tiek prezumēts, ka pārkāpums radījis kaitējumu un tā rezultātā cena paaugstināta par 10 procentiem, ja vien netiek pierādīts pretēji.

Norādītā Konkurences likuma tiesību norma pieņemta 2016.gada 12.maijā, un tā stājusies spēkā 2016.gada 15.maijā, tas ir, pēc ar Lēmumu konstatētā pārkāpuma izdarīšanas. Attiecīgi grozījumi Konkurences likumā izdarīti sakarā ar nepieciešamību transponēt nacionālajos tiesību aktos nosacījumus, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2014/104/ES (2014.gada 26.novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem (turpmāk – Direktīva 2014/104/ES).

Atbilstoši Direktīvas 2014/104/ES 17.panta 1.punktam dalībvalstis nodrošina, ka nedz kaitējuma apmēra noteikšanai nepieciešamais pierādīšanas pienākums, nedz tā standarts nepadara tiesību uz zaudējumu atlīdzināšanu īstenošanu praktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtinātu. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu tiesām ir tiesības saskaņā ar valsts procedūram novērtēt kaitējuma apmēru, ja ir konstatēts, ka prasītājam ir nodarīts kaitējums, bet praktiski nav iespējams vai ir pārmērīgi grūti precīzi noteikt kaitējuma apmēru, balstoties uz pieejamajiem pierādījumiem.

Savukārt Direktīvas 2014/104/ES 17.panta 2.punkts noteic, ka karteļa izdarītu pārkāpumu gadījumos tiek pieņemts, ka ir radies kaitējums. Pārkāpējam ir tiesības atspēkot minēto prezumpciju.

Ievērojot iepriekš norādīto, atzīstams, ka Direktīvas 2014/104/ES 17.panta 1.punkta nosacījumi pārņemti Konkurences likuma 21.panta pirmajā daļā. Savukārt Direktīvas 2014/104/ES 17.panta 2.punktā ietvertā zaudējumu prezumpcija, kas paredz pieņemumu, ka karteļa izdarītu pārkāpumu gadījumos ir radies kaitējums, pārņemta Latvijas Republikas nacionālajos tiesību aktos ar Konkurences likuma 21.panta trešās daļas regulējumu, kas, kā jau minēts, stājies spēkā pēc Lēmuma pieņemšanas, tā spēkā stāšanās, kā arī Lēmumā konstatētā pārkāpuma uzsākšanas un izbeigšanas.

Saskaņā ar Direktīvas 2014/104/ES 21.pantu (*transponēšana*) dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2016.gada 27.decembrim. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmus minēto noteikumu tekstus. Kad dalībvalstis pieņem minētos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

Direktīvas 2014/104/ES 22.panta (*piemērošana laikā*) 1.punkts noteic, ka dalībvalstis nodrošina, ka valsts pasākumi, kas pieņemti, ievērojot 21.pantu, lai izpildītu šīs direktīvas materiālos noteikumus, netiek piemēroti ar atpakaļejošu spēku.

Savukārt Direktīvas 2014/104/ES 22.panta 2.punktā noteikts, ka dalībvalsts nodrošina, ka jebkuri valsts pasākumi, kas pieņemti, ievērojot 21.pantu, un kas nav 1.punktā minētie, netiek piemēroti zaudējumu atlīdzināšanas prasībām, kas valsts tiesā celtas pirms 2014.gada 26.decembra.

Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru procesuālās tiesību normas parasti ir piemērojamas no dienas, kad tās stājas spēkā – atšķirībā no materiālo tiesību normām, kas parasti tiek interpretētas kā tādas, kas uz situācijām, kuras ir izveidojušās pirms to stāšanās spēkā, attiecas tikai tiktāl, cik no to noteikumiem, mērķa vai struktūras skaidri izriet, ka tām ir piešķirama šāda iedarbība.³

No Eiropas Savienības Tiesas judikatūras izriet arī, ka principā jauna tiesību norma ir piemērojama, sākot no tā akta spēkā stāšanās brīža, kurā tā ir ietverta. Lai gan tā nav piemērojama tiesiskām situācijām, kas radušās un pilnībā izveidojušās iepriekšējo tiesību normu darbības laikā, tā ir piemērojama to situāciju sekām nākotnē, kurām bija piemērojama iepriekšējā tiesību norma, kā arī jaunām tiesiskām situācijām. Ievērojot tiesību aktu atpakaļejoša spēka aizlieguma principu, citādi var būt tikai tad, ja jaunajai tiesību normai ir pievienoti īpaši noteikumi, kas īpaši paredz tās piemērošanas laikā nosacījumus.⁴

Nemot vērā norādīto, secināms, ka Direktīvas 2014/104/ES 17.panta 2.punktā ietvertā zaudējumu prezumpcija, kas transponēta Konkurences likuma normu 21.panta trešajā daļā, piemērojama tikai tādā gadījumā, ja attiecīgā tiesību norma ir procesuāls noteikums.

Eiropas Savienības Tiesa, sniedzot prejudiciālu nolēmumu saistībā ar Direktīvas 2014/104/ES noteikumu piemērošanu laikā, ir atzinusi, ka Direktīvas 2014/104/ES 17.panta 2.punkts ir jāinterpretē

³ Eiropas Savienības Tiesas 2021. gada 3. jūnija spriedums lietā C-39/20, Eiropas Savienības Tiesas 2018. gada 7. novembra spriedums lietā C-432/17

⁴ Eiropas Savienības Tiesas 2021. gada 21. decembra spriedums lietā C-428/20

tādējādi, ka tas ir materiāls noteikums šīs direktīvas 22.panta 1.punkta izpratnē un ka tā piemērošanas laikā jomā neietilpst zaudējumu atlīdzināšanas prasība, kas, lai gan ir celta pēc to tiesību normu stāšanās spēkā, ar kurām šī direktīva novēloti ir transponēta valsts tiesībās, attiecas uz konkurences tiesību pārkāpumu, kas bija beidzies pirms tās transponēšanas termiņa beigām.⁵

Ievērojot to, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas spriedumu Direktīvas 2014/104/ES 17.panta 2.punkts atzīts par materiālu noteikumu, kas nav piemērojams zaudējumu atlīdzināšanas prasībām attiecībā uz konkurences tiesību pārkāpumiem, kas beigušies pirms konkrētā noteikuma transponēšanas termiņa beigām, secināms, ka analogi secinājumi izdarāmi arī saistībā ar Konkurences likuma 21.panta trešās daļas nosacījumu piemērošanu. Proti, Eiropas Savienības Tiesa norādījusi, ka jautājums par to, kuras no Direktīvas 2014/104/ES normām ir materiāli noteikumi un kuras tādas nav, tā kā Direktīvas 2014/104/ES 22.pantā nav atsauces uz valsts tiesībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā Savienības tiesības, nevis piemērojamās valsts tiesības. Turklāt, lai gan 22.pantā attiecībā uz katru noteikumu nav precizēts, vai tas ir materiāls vai procesuāls, no šī panta formulējuma, kura 1.punktā ir atsauce uz "šīs direktīvas materiāliem noteikumiem", nepārprotami izriet, ka šīs direktīvas noteikumi, nevis tās izpildei pieņemtie valsts pasākumi tiek uzskatīti par vai nu materiāliem, vai arī procesuāliem. Turklāt piešķirt dalībvalstīm rīcības brīvību noteikt, vai Direktīvas 2014/104/ES noteikumi ir materiāli vai nav, varētu kaitēt šo tiesību normu efektīvai, saskaņotai un vienveidīgai piemērošanai Savienības teritorijā.⁶

Tā kā Direktīvas 2014/104/ES 17.panta 2.punkts, pamatojoties uz kuru Konkurences likuma 21.panta trešajā daļā nostiprināta zaudējumu prezumpcija, ir materiāla tiesību norma, kurai nepiemīt atpakaļvērsts spēks, un ievērojot to, ka norādītās tiesību normas stājušās spēkā pēc Lēmuma pieņemšanas, kā arī tajā konstatētā pārkāpuma uzsākšanas un izbeigšanas, pašvaldība atzīst, ka **konkrētajā situācijā, novērtējot zaudējumu, kas radušies sakarā ar konkurences tiesību pārkāpumu, esamību un apmēru, nav piemērojama Konkurences likuma 21.panta trešajā daļā nostiprinātā zaudējumu prezumpcija, kas paredz, ka karteļa vienošanās gadījumā ir radīts kaitējums, kura rezultātā cena paaugstināta par 10 procentiem.** Līdz ar to, ņemot vērā to, ka zaudējumu esamības un to apmēra faktu nav iespējams prezumēt, zaudējumu prasības celšanai un vešanai ir nepieciešams konstatēt, vai Lēmumā noteiktā pārkāpuma rezultātā faktiski ir radušies zaudējumi, un, ja zaudējumi ir radušies, prasītājam – pašvaldībai – jāspēj noteikt un pamatot to apmēru.

Ar jēdzienu "zaudējumi" konkurences tiesībās ir saprotami 1) faktiskie zaudējumi (*damnum emergens*), 2) atrautā peļņa (*lucrum cessans*) un 3) procenti.⁷

Ar faktiskajiem zaudējumiem ir saprotama jebkuru personai piederošo aktīvu samazināšanās (jebkuri izdevumi, izmaksas, maksājumi un citi tieši vai netieši mantiski pametumi, kuri radušies konkurences tiesību pārkāpuma dēļ un kuri citādi nebūtu cēlušies). Ar atrauto peļņu ir saprotama to aktīvu, kas būtu palielinājušies bez konkurences tiesību pārkāpuma, nepalielināšanās (jebkurš neiegūtais labums, kurš citādi būtu ticis iegūts). Savukārt ar procentiem saprotama atlīdzība par kapitāla lietošanas atvēlējumu.⁸

Pašvaldība 2010.gada 28.septembrī noslēdza iepirkuma līgumu ar pretendentu, kura piedāvājums atbilda Konkursa nolikumā noteiktajām prasībām un bija ar viszemāko cenu no atbilstošajiem piedāvājumiem, tas ir, ar pilnsabiedrību "Latroad". Nākamā lētākā un Konkursā noteiktajām prasībām atbilstošā piedāvājuma summa atšķīrās no uzvarējušā pretendenta piedāvājuma summas tikai par 27 latiem (bez PVN). Būtbūvē pretendentu (konkurentu Konkursā) piedāvātās summas ir gandrīz identiskas, jo atšķirība starp piedāvājumu summām ir izteikti minimāla. Pašvaldības ieskatā minētais apstāklis norāda uz to, ka Konkursa norises laikā šīs summas ir bijušas atbilstošas iepirkamo darbu izpildei pēc to apjoma un veida konkrētajā, Konkursā noteiktajā objektā.

Tāpat pašvaldība, novērtējot Konkursa ietvaros noslēgtā iepirkuma līguma cenas pamatotību, ir salīdzinājusi dažādos būvuzraudzību iepirkumos, kas norisinājušies laikā no 2008.gada līdz 2010.gadam, piedāvātās līguma cenas proporcionāli attiecīgo būvdarbu cenai, proti:

Līguma priekšmets	Būvdarbu veicējs, līguma summa bez PVN	Būvuzraudzības veicējs, līguma summa bez PVN	Proporcija starp būvdarbu un būvuzraudzības cenu, %
-------------------	--	--	---

⁵ Eiropas Savienības Tiesas 2022. gada 22. jūnija spriedums lietā C-267/20

⁶ Turpat.

⁷ Konkurences padome "Metodiskais materiāls zaudējumu aprēķināšanai un zaudējumu par konkurences tiesību pārkāpumu piedziņai", 3.lpp., pieejams: <https://www.kp.gov.lv/lv/media/9682/download>, Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2019. gada 9. aprīļa spriedums lietā Nr. C40128313

⁸ Konkurences padome "Metodiskais materiāls zaudējumu aprēķināšanai un zaudējumu par konkurences tiesību pārkāpumu piedziņai", 3.lpp.

Stacijas ielas, Cēsu ielas (posmā no Gaujas tilta līdz Stacijas ielai) un Mazās Stacijas ielas Valmierā rekonstrukcija	VPP 2010/004AK/ERAF SIA "Binders", 2900561,11 LVL	VPP 2010/013AK/ERAF Pilnsabiedrība "Latroad", 32000,00 LVL	1,1
Mūrmuižas ielas Valmierā rekonstrukcija	VPD 2008/025AK SIA "Limbažu ceļi", 1164320,21 LVL	VPD 2008/058Z SIA "VCI", 9950,00 LVL	0,85
Garās ielas posmā no Rīgas ielas līdz Beātes ielai Valmierā rekonstrukcija	VPD 2008/032AK SIA "Ceļinieks", 168399,64 LVL	VPD 2008/094Z SIA "VCI", 3300,00 LVL	1,96
Ķieģeļu ielas Valmierā izbūve	VPD 2008/039C SIA "Limbažu ceļi", 76399,03 LVL	VPD 2008/095Z SIA "VCI", 2500,00 LVL	3,27
Krāču ielas Valmierā rekonstrukcija	VPD 2008/100AK SIA "Ceļinieks 01", 120257,89 LVL	VPD 2008/124Z SIA "VCI", 2900,00 LVL	2,41
Pilātu ielas posmā no Brīvības ielas līdz Loku ielai Valmierā rekonstrukcija	VPD 2008/117AK SIA "Limbažu ceļi", 209386,14 LVL	VPD 2008/189Z SIA "Remonts KP", 2830,00 LVL	1,35
Rīgas ielas posmā no Andreja Upīša ielas līdz Alvila Freimaņa ielai Valmierā rekonstrukcija	VPD 2008/205AK Pilnsabiedrība "LC & B", 3087777,77 LVL	VPP 2009/002AK SIA "Jurēvičs un partneri", 28400,00 LVL	0,92
Matīšu šosejas (tajā skaitā – piebraucamā ceļa Biznesa un inovāciju inkubatoram Purva ielā 12) rekonstrukcija Valmierā	VPP 2009/016AK SIA "Lemminkainen Latvija", 1163913,38 LVL	VPP 2009/043C SIA "Jurēvičs un partneri", 11700,00 LVL	1,01

Kā redzams no apkopotajiem datiem, pilnsabiedrības "Latroad" piedāvātā līguma cena par būvuzraudzības veikšanu attiecībā pret konkrēto būvdarbu cenu proporcionāli atbilst citos iepirkumos novērotajām cenu tendencēm.

Arī iepirkumus uzraugošā iestāde – iepirkumu uzraudzības birojs –, izskatot un izvērtējot sūdzību par Konkursa rezultātiem, pieņēma pašvaldībai labvēlīgu lēmumu, atļaujot slēgt iepirkuma līgumu ar Konkursā noteikto uzvarētāju – pilnsabiedrību "Latroad". Ņemot vērā iepirkumu uzraudzības biroja funkcijas un kompetenci, pašvaldībai bija pamats paļauties uz iepirkumu uzraudzības biroja lēmuma tiesiskumu, kā arī apstākli, ka sūdzības izskatīšanas ietvaros ir pārbaudīti apstākļi, kas varētu radīt bažas par pilnsabiedrības "Latroad" piedāvājuma īstumu un atbilstību normatīvo aktu un Konkursa nolikuma prasībām.

Ievērojot visu iepriekš norādīto, pašvaldība atzīst, ka **pirmšķietami nav konstatējams otrais no zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumiem – zaudējumu esamība.**

Vienlaikus nepastāvot visiem priekšnoteikumiem zaudējumu atlīdzībai (1) *tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecinātos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa;* 2) *zaudējumu esamība;* 3) *cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību*), prasība par zaudējumu atlīdzināšanu, ir noraidāma. Tā kā pašvaldība ir atzinusi, ka pirmšķietami neizpildās viens no zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumiem – zaudējumu esamība –, pašvaldība vienlaikus secina, ka, vēršoties tiesā ar prasību pret pilnsabiedrības "Latroad" biedriem par zaudējumu, kas pamatoti ar Lēmumā konstatēto konkurences tiesību pārkāpumu, atlīdzināšanu, pastāv liela varbūtība attiecīgās prasības noraidīšanai. Ņemot vērā minēto, kā arī apstākli, ka zaudējumu piedziņa īstenojama Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, citastarp paredzot pienākumu veikt tiesāšanās izdevumu, kuru apmērs var mainīties gan atkarībā no procesa gaitas, gan rezultāta, samaksu, pašvaldības ieskatā, pieņemot lēmumu par konkrētās prasības celšanu, jāņem vērā arī Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma nosacījumi.

[4] Atbilstoši Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmajai daļai publiska persona rīkojas ar saviem finanšu līdzekļiem un mantu likumīgi, tas ir, jebkura rīcība ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu atbilst ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

Savukārt norādītā likuma 3.panta 1.punkts paredz, ka publiska persona, kā arī kapitālsabiedrība rīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir, rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu.

Tā kā pirmšķietami nav konstatējams viens no zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumiem – zaudējumu esamība –, kas pirmšķietami dod pamatu secinājumam, ka prasība pret pilnsabiedrības “Latroad” biedriem par zaudējumu, kas pamatoti ar Lēmumā konstatēto konkurences tiesību pārkāpumu, atlīdzināšanu ir nepamatota, pašvaldība atzīst, ka **vēršanās tiesā ar attiecīgo prasību varētu būt ne tikai nepamatota no civiltiesiskā viedokļa, bet arī varētu būt pretrunā Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteiktajam pašvaldības pienākumam rīkoties lietderīgi ar tās finanšu līdzekļiem**, jo, pirmkārt, veiktā izvērtējuma ietvaros nav apstiprinājies pamats zaudējumu atlīdzināšanai no pilnsabiedrības “Latroad” biedriem, otrkārt, vērsties tiesā ar pirmšķietami nepamatotu prasību, pašvaldībai iestāsies pienākums maksāt tiesāšanās izdevumus, kas zaudētas tiesvedības ietvaros tai netiks atlīdzināti.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 14.panta pirmās daļas 4.punktu un 21.panta pirmās daļas 2.punktu,

Pašvaldības dome, balsojot PAR – 16 (Edgars Grandāns, Guna Ķibere, Guntars Štrombergs, Guntis Gladkins, Harijs Rokpelnis, Jānis Baiks, Jānis Dainis, Jānis Grasbergs, Jānis Olmanis, Jānis Skrastiņš, Kaspars Kļaviņš, Mareks Bērziņš, Reinis Muižnieks, Ričards Gailums, Toms Upners, Vugars Ecmanis),
PRET – nav, ATTURAS – nav, nolemj:

nevērsties tiesā ar prasību pret pilnsabiedrības “Latroad” biedriem par zaudējumu, kas pamatoti ar konkurences tiesību pārkāpumu, atlīdzināšanu, atzīstot, ka šādas prasības celšana pirmšķietami ir atzīstama par nepamatotu un neatbilstošu Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteiktajam pašvaldības pienākumam rīkoties lietderīgi ar tās finanšu līdzekļiem.

Domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

Jānis Baiks